

Θέατρο & Εκπαίδευση δεσμοί αλληλεγγύης

Γκόβας, Ν., Κατσαρίδου, Μ., Μαυρέας, Δ. (επιμ.). (2012).
Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
ISBN 978-960-9529-01-3

Theatre & Education *bonds of solidarity*

Govas, N., Katsaridou, M., Mavreas, D. (eds.). (2012).
Athens: Hellenic Theatre/Drama & Education Network
ISBN 978-960-9529-01-3

Δραματοποιώντας μουσικές και ήχους ως διαδικασία επίλυσης συγκρουσιακών καταστάσεων

Μαρία Ανδρ. Σπυροπούλου, Χρήστος Γεωρ. Καλκάνης

Το άρθρο αυτό είναι ελεύθερα προσβάσιμο μέσω της ιστοσελίδας: www.TheatroEdu.gr
Εκδότης: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
Για παραγγελίες σε έντυπη μορφή όλων των βιβλίων: info@theatroedu.gr

This article is freely accesible via the website www.TheatroEdu.gr.
Published by the Hellenic Theatre/Drama & Education Network.
To order hard copies write to info@theatroedu.gr

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ
Read the article below

Το άρθρο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί δωρεάν για έρευνα, διδασκαλία και προσωπική μελέτη. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση μετά από άδεια του εκδότη.

Δραματοποιώντας μουσικές και ήχους ως διαδικασία επίλυσης συγκρουσιακών καταστάσεων

Μαρία Ανδρ. Σπυροπούλου, Χρήστος Γεωρ. Καλκάνης

Περίληψη

Το εργαστήριο προτείνει βιωματική προσέγγιση ήχων, μουσικής και θεάτρου, βασισμένη στη δραματοποίηση. Το ταξίδι θα ξεκινήσει από το πέρασμα της μετεγγραφής των ανθρώπινων συναισθημάτων σε ήχους. Αντιμετωπίζει τους συμμετέχοντες ως δημιουργούς και τους ζητά να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν συλλογικά το δικό τους συναισθηματικό περιβάλλον επενδυμένο με μουσική και θέατρο, που θα παραχθεί από τους ίδιους με τη χρήση και αξιοποίηση φυσικών υλικών (πέτρες, όστρακα, ξύλα, φύλλα, χαρτί). Η διαδικασία που ακολουθείται απελευθερώνει τη φαντασία, καλλιεργεί την ενσυναίσθηση και τους επιτρέπει να διερευνήσουν από κοινού τη θεατρικότητα και τη μουσικότητα των συναισθημάτων τους. Περιλαμβάνει εισαγωγικές ασκήσεις και θεατρικές τεχνικές, που θα χρησιμοποιηθούν στη συνέχεια για τη μουσική και θεατρική επεξεργασία και σύνθεση των συναισθημάτων. Η εργασία θα πραγματοποιηθεί σε υπό-ομάδες για τη δημιουργία μιας σειράς δυναμικών ανθρώπινων μουσικών εικόνων, που θα αποτυπώνουν την αντίληψη των μελών της ομάδας για συγκεκριμένες συναισθηματικές καταστάσεις. Το τελικό αποτέλεσμα του εργαστηρίου θα έχει τη δυνατότητα να παρασταθεί.

Αυτός ο τρόπος δουλειάς είναι δυνατόν να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο λειτουργίας μιας σχολικής τάξης για την αντιμετώπιση συγκρουσιακών καταστάσεων ή να αποτελέσει τα πρώτα βήματα για τη δημιουργία θεατρικού δράμενου ή και παράστασης.

Λέξεις κλειδιά: συναισθήματα, συγκρούσεις, διαχείριση, επίλυση, συνεργασία, θέατρο, μουσική.

Εισαγωγή

Είναι δύσκολο να απομονώσει κανείς την ατμόσφαιρα ενός εργαστηρίου και να περιοριστεί σε γραπτή περιγραφή, τη στιγμή που οι δυναμικές σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ των συμμετεχόντων είναι προϊόντα μοναδικής βιωμένης εμπειρίας και διαφέρουν ακόμα και αν επαναληφθεί η ίδια θεματική εργαστηρίου με την ίδια ακριβώς ομάδα σε άλλο χρόνο.

Η από κοινού διδασκαλία Θεάτρου και Μουσικής στο ελληνικό σχολείο δεν είναι συνηθισμένη παιδαγωγική και διδακτική εφαρμογή. Η συνεργασία τους πάντως καλλιεργεί εμπιστοσύνη, διδάσκει, ευαισθητοποιεί, συμβάλλει στη συνειδητοποίηση -τόσο του διδακτικού, όσο και του καλλιτεχνικού προϊόντος- παρεμβαίνει και αντιμετωπίζει ποικίλα διδακτικά και παιδαγωγικά θέματα. (Jackson 1996)

Εμείς επιλέξαμε αυτή τη μέθοδο δουλειάς για το εργαστήρι μας, γιατί θεωρούμε ότι μια τέτοια συνεργασία έχει πολλαπλό ενδιαφέρον. Συνεργαζόμαστε με ομάδες παιδιών στον κοινό εργασιακό μας χώρο από το 2010. Προσωπικά, μας δελεάζει το γεγονός πως έχουμε την ευκαιρία να δουλέψουμε μαζί, δυο άνθρωποι με κοινό πεδίο εργασίας, υπηρετώντας διαφορετικές τέχνες και αξιοποιώντας τις εξίσου διαφορετικού προσανατολισμού και περιεχομένου εμπειρίες μας.

Ο Χρήστος, όπως είναι φυσικό, ανέλαβε το μουσικό κομμάτι στην προετοιμασία και την εφαρμογή του. Η Μαρία, από τη δική της πλευρά, ανέλαβε την προετοιμασία και την εφαρμογή του δράματος. Και οι δύο μαζί αναλαμβάνουμε ενεργά το ρόλο του παιδαγωγού, συνδυάζοντας τη γνώση στο θέατρο και τη μουσική.

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να εντοπιστούν και να αξιοποιηθούν δυναμικά και διαδραστικά σε επίπεδο εφαρμοσμένου θεάτρου οι κοινές αρχετυπικές καλλιτεχνικές δομές του Θεάτρου και της Μουσικής με προσανατολισμό την επίλυση συγκρουσιακών καταστάσεων.

Για να επιτευχθεί ο σκοπός θέσαμε ως επιμέρους στόχους τους ακόλουθους:

- Εξοικείωση με τεχνικές θεάτρου και εκπαιδευτικού δράματος
- Εξοικείωση με τεχνικές προ-μουσικών δεξιοτήτων
- Ανάπτυξη συνεργασίας
- Ανάπτυξη ευαισθησίας
- Ανάπτυξη φαντασίας
- Συνειδητοποίηση της διαφορετικότητας και αποδοχής της.

Το Θέατρο ως προαιώνια και άφθαρτη εμβρυική καλλιτεχνική έκφραση του ανθρώπου τόνωθει σε εξωτερική συναισθηματικών ορμώσεων υπό τη μορφή μίμησης για κάθε τι που ερεθίζει τη φαντασία του και μεταμορφώνει το «δυναμεί είναι» εσωτερικό του στοιχείο σε «ενεργεία είναι» μέσα από την ανάληψη ρόλων και την προστατευμένη κατ' επέκταση μετουσιωμένη ονειροφαντασία σε παριστάμενο προϊόν. Οι επίσημες έρευνες δείχνουν ότι το Θέατρο αποτελεί ίσως τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για να παρέμβουμε και να αλλάξουμε τη συμπεριφορά ενός ατόμου, μέσα από τη διαδικασία βιωμένης εμπειρίας με την ανάληψη ρόλων και την ενεργοποίηση της ενσυναίσθησης – empathy, προσπαθώντας δηλαδή να βάλουμε τον εαυτό μας στη θέση του άλλου.

Με δεδομένη την αποτελεσματικότητα του Θεάτρου η αποδοτική του δύναμη διογκώνεται όταν έρχεται να το συναντήσει η Μουσική. Ορίζουμε τη Μουσική ως την πιο αρχέγονη και κοινή γλώσσα του ανθρώπου που επιτρέπει την έκφραση και εξωτερική σκέψων, συναισθημάτων, προβληματισμών και ψυχικών καταστάσεων μέσω του ρυθμού, της αρμονίας και της μελωδίας. Αξιοποιώντας και μεταμορφώνοντας τους αρχέγονους ήχους σε μουσική (οργανωμένος ήχος – Edgar Varese / Μουσικοσυνθέτης) οδηγούμαστε σε ολοκλήρωση και αρμονία. Στη συνέχεια μετατρέπουμε το μουσικό ερέθισμα σε δραματικό περιβάλλον εξασφαλίζοντας έτσι δραματικούς ρόλους που απαιτούν διερεύνηση. (Heal and Wigram).

Όταν θέτεις ως τεχνική εργασίας τους κοινούς καλλιτεχνικούς κώδικες του Θεάτρου και της Μουσικής με απώτερο σκοπό την «επίλυση συγκρούσεων», αυτομάτως εξασφαλίζεται ένα αρμονικό δραματικό περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείσαι να δουλέψεις. Με τον όρο «επίλυση συγκρούσεων» εννοείται μια διαδικασία αντιμετώπισης προβλημάτων με σκοπό τη συνεργασία. Επομένως με τη δυναμική διερεύνηση συμπόρευσης Θεάτρου – Μουσικής επιτυγχάνουμε τη δημιουργία περιβάλλοντος συνεργασίας και αλληλεγγύης σε όλα τα κοινωνικά περιβάλλοντα.

Αναλυτική παρουσίαση του εργαστηρίου

Ορισμός πλαισίου δράσης

Ο χρόνος που έχουμε να δουλέψουμε είναι αρκετά περιορισμένος και καλούμαστε σε αυτόν το χρόνο να ενεργοποιήσουμε το δυναμικό της ομάδας, διαδικασία που θα αποκτούσε σταθερή δομή σχέσης εάν είχαμε να εργαστούμε μερικές εβδομάδες. Για να λειτουργήσουμε θεατρικά πρέπει να εμπλακούμε σε παιχνίδια. Αφού λοιπόν ξεκινήσουμε από κάτι ξεκούραστο και ανάλαφρο, σιγά-σιγά η ομάδα θα κληθεί να διερευνήσει και να μελετήσει ένα σοβαρό θέμα.

Ακολουθούν ορισμένα παιχνίδια:

Προθέρμανση

Παιχνίδια γνωριμίας

- Διάταξη σε κύκλο. Καθένας από τους συμμετέχοντες διασχίζει τον κύκλο και λέει το όνομά του. Όταν κάποιος πλησιάζει έναν άλλον, αυτός φεύγει από τη θέση του λέγοντας το όνομά του και πηγαίνει να συναντήσει κάποιον άλλον.
- Προσπαθούν να γνωριστούν συναμετάξυ τους μέσα από μη-λεκτική επικοινωνία, αξιοποιώντας όλες τις δυνατότητες του χώρου.

Παιχνίδια δράσης (Ευδοκίμου-Παπαγεωργίου 1999)

- Όλα τα μέλη της ομάδας είναι όρθια και περιστρέφουν το κεφάλι, τα χέρια, τους αγκώνες, τις πλάτες, την μέση, τα γόνατα, τα πόδια σε χρόνους, έτσι όπως υπαγορεύονται από το κλαρινέτο του Χρήστου.
- Δουλεύουν σε ζευγάρια και προσπαθούν να κινηθούν στο χώρο διατηρώντας τις πλάτες τους ενωμένες, πάλι ακολουθώντας το χρόνο και το ρυθμό του κλαρινέτου.
- Ο καθένας μόνος του τεντώνεται και μαζεύεται στο χώρο, τόσο στο επίπεδο του δαπέδου, όσο και στο επίπεδο των τοίχων, ακολουθώντας την ένταση και το ρυθμό του κλαρινέτου.

Ασκήσεις αυτοσυγκέντρωσης(Nettle)

- Όλη η ομάδα κάθεται στο πάτωμα έχοντας ο ένας βρει και ακουμπήσει τον ώμο του άλλου, με πλάτη προς το κέντρο του κύκλου. Κλείνουν τα μάτια και συγκεντρώνονται σε ακούσματα από κουδουνάκια, κρόταλα και ξύλινο πνευστό όργανο.
- Όλη η ομάδα κάθεται στο σχηματισμό του κύκλου και παρατηρεί τη φλόγα από ένα κερί που είναι αναμμένο στο κέντρο του κύκλου. Καλούνται να συγκεντρωθούν στη φλόγα.

Κυρίως μέρος εργασίας*Ασκήσεις διερεύνησης μουσικής- θεάτρου- συναισθημάτων*

- Στο σχηματισμό του κύκλου, οι συμμετέχοντες καλούνται να διατηρήσουν κλειστά τα μάτια τους και να ανταποκριθούν κινησιολογικά, κρατώντας τις πατούσες τους σταθερές στο πάτωμα, σε εναλλασσόμενους ήχους. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες ανοίγουν τα μάτια τους, δέχονται ένα ηχητικό ερέθισμα, το οποίο καλούνται να μεταφράσουν με λεκτικό χαρακτηρισμό σε συναίσθημα και κατόπιν σε κινησιολογική απόδοση στο χώρο. Οι συναισθηματικοί χαρακτηρισμοί καταγράφονται (Πολυχρονιάδου 2003).
- Στη συνέχεια καθένας από τους συμμετέχοντες καλείται να καταγράψει σε χαρτί που του δίνεται ένα θετικό και ένα αρνητικό συναίσθημα.

Ακολουθεί ανώνυμη ανάγνωση των καταγεγραμμένων συναισθημάτων και μερική διερεύνηση της ποιότητας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, σε επίπεδο εργασίας ομάδας.

Στο σημείο αυτό χωριζόμαστε σε δύο υπο-ομάδες. Σε κάθε υπο-ομάδα δίνονται λευκά χαρτιά, χρώματα, χαρτιά με τα καταγεγραμμένα συναισθήματα και φυσικά υλικά (πέτρες, όστρακα, ξύλα, φύλλα, χαρτί) που θα αξιοποιηθούν για να δημιουργήσουν οι συμμετέχοντες το δικό τους μουσικό περιβάλλον.

Το κάθε μέλος της κάθε υπο-ομάδας καλείται να δημιουργήσει την προσωπική ιστορία- δημιουργία ρόλου του συναισθήματος που θα επιλέξει.

Στη συνέχεια επιλέγει χρώμα γι' αυτό και με τις οδηγίες και κατευθύνσεις του Χρήστου το επενδύει με ήχο ή μουσική.

Κάθε προσωπική ιστορία- ρόλος συναισθήματος κοινωνείται στις υπο-ομάδες. Τα μέλη κάθε υπο-ομάδας συνθέτουν τους μεμονωμένους αυτόνομους ρόλους σε ιστορία με αρχή- μέση και τέλος και ευθύγραμμη, καθαρή, αφηγηματική δομή υπό τη μορφή της προσθετικής αφηγηματικής σχέσης (Τη-ιστλε 1995)

Η παρουσίαση κάθε ιστορίας κάθε υπο-ομάδας γίνεται από ένα άτομο που θα ορίσει η υπο-ομάδα και από αυτούς που θα μεταφράζουν το λόγο σε ήχο ή μουσική και απλή παραστατική κίνηση, αφού αξιοποιήσουν το υλικό που τους έχει δοθεί: υλικό και πνευματικό.

Εργασία σε υποθετικό σενάριο-αυτοσχεδιασμός(Jung 1998)

Ο γέρος μαέστρος του σημαντικότερου Ωδείου στον κόσμο παραδίδει σε έναν νεότερο τη θέση του. Του αναθέτει τη φύλαξη της μαγικής μπαγκέτας, που έχει την ικανότητα να διευθύνει και να ρυθμίζει τις συναισθηματικές αποχρώσεις, εντάσεις και εξάρσεις όλων των μουσικών οργάνων της ορχήστρας.

Ο νεότερος μαέστρος δε συνειδητοποιεί το μέγεθος της ευθύνης του και αμελεί την ανάπτυξη σχέσης του με την μπαγκέτα.

Η ηρεμία, η ισορροπία και το ευήκοον μέλος διακυβεύονται στο Ωδείο.

Η κατανόηση του πιάνου δεν αρκεί για να μετριάσει την οργή και τον εγωισμό του κοντρα-μπάσο. Και η θυμωμένη ντραμς δεν ηρεμεί παρόλη την προσπάθεια των πληγωμένων ήχων της κιθάρας. Το λυπημένο βιολί δεν μπορεί να μετριάσει την αυθάδεια του βιολοντσέλου και το αθεράπευτο πάθος του σαξόφωνου δε βρίσκει ζεστασιά και αγάπη. Η τρομπέτα ηχεί οργισμένα και νομίζει πως βρίσκεται σε πόλεμο, ενώ το διστακτικό και ονειροπόλο φλάουτο κρύβεται για να μην το ακούσουν. Το κλαρινέτο, ενοχλημένο από τον εκνευρισμό της ορχήστρας, ανυπομονεί να βρεθεί λύση, μα η αγωνία του δεν του επιτρέπει να μετριάσει την απαισιοδοξία του και να εργαστεί. Η άλλοτε χαρούμενη βιόλα έχει ζαρώσει από φόβο.

Ο νεότερος μαέστρος προβληματίζεται πολύ όταν μαθαίνει την αναστάτωση και τις συγκρούσεις που ξέσπασαν ανάμεσα στα όργανα της ορχήστρας...

Τι θα γίνει; Θα αναλάβει δράση ο νεότερος μαέστρος; Θα κλειδώσει στο πεντάγραμμα τα έκρυθμα συναισθήματα των οργάνων του για να μπορέσει να διευθύνει ξανά συναυλία; Θα γεμίσει ξανά η αίθουσα του Ωδείου μελωδίες; Ή όχι;...

Εκπαιδευτικοί στόχοι: (Brian 1999)

- Κατανόηση
- Εξερεύνηση συνεπειών συμπεριφοράς
- Διερεύνηση εσωτερικών συγκρούσεων
- Ενθάρρυνση συνύπαρξης του διαφορετικού και αποδοχής του

Δραματικοί στόχοι

- Έκφραση προσωπικών απόψεων
- Μαθητεία πάνω στο θέατρο και στη μουσική
- Μάθηση δόμησης αυτοσχέδιων διαλόγων
- Μάθηση παραγωγής αυτοσχέδιων ήχων
- Μάθηση κινησιολογικής απόδοσης δράσης

Δραματικό πλαίσιο

Χρόνος: κάποτε στο μακρινό παρελθόν

Τόπος: αίθουσα Ωδείου

Ρόλος για τους μαθητές: μουσικά όργανα- συναισθήματα - νέος μαέστρος

Ρόλος για το δάσκαλο: γέρος μαέστρος

Κεντρικό ερώτημα: Πώς μπορεί ο άνθρωπος να ισορροπήσει σε συγκρούσεις;

Στο σημείο αυτό χωρίζουμε την ομάδα σε τέσσερις υπο-ομάδες και καθεμιά καλείται να δουλέψει έναν από τους εξής ρόλους:

- Θετικά συναισθήματα
- Αρνητικά συναισθήματα
- Μουσικά όργανα
- Νέος μαέστρος

Οι συμμετέχοντες καλούνται να εξετάσουν τα «θέλω τους», την παλιότερη μεταξύ τους σχέση, την τωρινή και μελλοντική κατάσταση. Μετά από συζήτηση τόσο σε επίπεδο υπο-ομάδων, όσο και σε επίπεδο ομάδας αποκρυσταλλώνουν τη διερεύνησή τους σε συναισθήματα- συμπεριφορά, που μεταφράζουν σε λόγο, ήχο/ μουσική, κίνηση, τα οποία μαζί στο τέλος θα συνοψισθούν σε τέσσερα καδραρισμένα φωτογραφικά πλάνα συναισθηματικής- μουσικής απόδοσης (Davis 1997).

Καθ' όλη τη διάρκεια εξερεύνησης και ανάπτυξης των ρόλων, ο δάσκαλος σε ρόλο φορώντας ένα διακριτικό σκηνικό αντικείμενο συνδιαλέγεται με τους ρόλους, θέτοντας διευκρινιστικά ερωτήματα και λειτουργώντας συμπληρωματικά.

Επίλογος

Αφού ολοκληρωθεί η δράση, όλη η ομάδα, συμμετέχοντες και εμπυχωτές, συγκεντρωνόμαστε στο σχήμα του κύκλου για τα τελευταία δέκα λεπτά συζήτησης. Και κλείνουμε με ένα αυτοσχέδιο τραγούδι με ένασμα: « Συγκρούομαι γιατί... και τώρα προτιμώ...».

Βιβλιογραφία

- Ευδοκίμου- Παπαγεωργίου, Ρ. (1999). *Δραματοθεραπεία - Μουσική θεραπεία: η επέμβαση της τέχνης στην ψυχοθεραπεία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Davis, D. (1997). *Interactive Research in Drama in Education*. Great Britain: Trentham Books.
- Heal, M. and Wigram, T. *Music Therapy in Health and Education*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley.
- Jackson, T. (1996). Education or theatre? The development of TIE in Britain. Στο T. Jackson *Learning through theatre: new perspectives on theatre in education*. London and New York: Routledge.
- Jung, C. G. (1988). Η Φαινομενολογία του Πνεύματος στα Παραμύθια. Στο C. G. Jung *Τέσσερα αρχέτυπα: Μητέρα - Αναγέννηση - Πνεύμα - Κατεργάρης* (Γ. Μπαρουξής, Μετ.). Αθήνα: Ιάμβλιχος.
- Nettle, B. *Η μουσική στους πρωτόγονους λαούς*. Αθήνα: Κάλβος.
- Πολυχρονιάδου, Π. (2003). *Μουσική και Ψυχολογία*. Αθήνα: Θυμάρι.
- Thistle, L. (1995). *Dramatizing Myths and Tales: Creating Plays for large groups*. United States of America: Dale Seymour Publications.
- Wooland, B. (1999). *Η διδασκαλία του δράματος στο δημοτικό σχολείο*. Στη σειρά Ρόλοι στη ζωή και ρόλοι στο θέατρο (Ε. Κανηρά, Μετ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Η **Μαρία Ανδρ. Σπυροπούλου** γεννήθηκε στην Πάτρα και σπούδασε Θέατρο, Φιλοσοφία – Παιδαγωγική και Ψυχολογία. Είναι αριστούχος απόφοιτος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης είναι αριστούχος απόφοιτος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τ.Θ.Σ. του Πανεπιστημίου Αθηνών και Υπ. Διδάκτωρ του ίδιου τμήματος. Μιλάει Αγγλικά και Ιταλικά. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια και master class θεάτρου, θεατρικού παιχνιδιού, ευρυθμίας, σωματικού θεάτρου, commedia dell' arte, μάσκας, αρχαίας τραγωδίας, χορού, κλόουν, μουσικής στο θέατρο, θέατρο δρόμου, κινησιολογίας – performing, συναισθηματικής νοημοσύνης, σχολικής ψυχολογίας κ.α. με τους Ανδρέα Μανωλικάκη, Ηλία Πίτσικα, Svetlana Kinganskaia, Mario Gallo, Jonathan Neelands, Roberto Tolledi, Hardwick Logna, Heyme Hansgunther, Χατζηχρήστου Χρυσή κ.α. Συμμετέχει ως εμπνευστήρια θεάτρου σε επιμορφωτικά προγράμματα – σεμινάρια όλων των βαθμίδων. Συνεργάζεται με την Ευανθία Στιβανάκη (καθηγήτρια Τ.Θ.Σ. ΕΚΠΑ) και τον Ιωσήφ Βιβιλάκη (καθηγητής Τ.Θ.Σ. ΕΚΠΑ) για την εμπύχωση θεατρικών project για τους φοιτητές του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Από το 2000 ασχολείται με το Θέατρο στην Εκπαίδευση, όπου διδάσκει, διασκεύαζει, γράφει, σκηνοθετεί και παίζει θέατρο με τους μαθητές της. Ζει στη Πάτρα και εργάζεται ως εκπαιδευτικός θεάτρου στο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου έχει συστήσει θεατρική ομάδα. Είναι μέλος του ΠΕΣΥΘ, του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση και του Ελληνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου.

Ο **Χρήστος Γεωρ. Καλκάνης** γεννήθηκε στην Αθήνα το 1983. Μαθήτευσε και αποφοίτησε από το Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης. Συνέχισε τις σπουδές του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης (Τ.Μ.Ε.Τ.) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με ειδίκευση στο Κλαρινέτο και αποφοίτησε με τους καθηγητές κ. Μ. Μουμουλίδη και κ. Μ. Πλουμίδη. Παράλληλα αποφοίτησε από το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (Κ.Ω.Θ.) με τον τίτλο του Διπλώματος στο Κλαρινέτο από την τάξη του Γ. Καζίκου. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια με τους καθηγητές: κ. Μίλτο Μουμουλίδη, κ. Antonio Salguero, κ. Zsolt Oatmari, κ. Chico Freeman. Υπήρξε μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας του Πειραματικού Μουσικού Λυκείου Παλλήνης, της Συμφωνικής Ορχήστρας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, της Ορχήστρας Πνευστών και της Συμφωνικής Ορχήστρας του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Έχει συνεργαστεί με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του δήμου Θεσσαλονίκης και την Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Αιγιάλεω. Έχει επίσης συμμετάσχει σε πολλές συναυλίες πειραματικού είδους στο πλαίσιο παρουσίασης έργων σπουδαστών-φοιτητών του Κ.Ω.Θ. και του Τ.Μ.Ε.Τ.. Έχει συνεργαστεί επίσης με τον κουκλοπαίχτη Άγγελο Ρωμαντζή σε θέατρο δρόμου. Το 2011 πήρε μέρος στα Workshops στο διεθνές συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας (WFAE 2011) στην Κέρκυρα καθώς έχει επίσης συνθέσει μουσική για θέατρο. Τα δύο τελευταία χρόνια εργάζεται ως Αναπληρωτής Καθηγητής Κλαρινέτου στο Μουσικό Σχολείο της Πάτρας.

